

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Til udvalget fremsendes hermed til orientering:

./. Grundnotat vedrørende Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om "EU's politiske strategi i forbindelse med ITU's verdensomspændende radiokommunikationskonference 2012 (WRC-12)".

- KOM (2011) 180

Materialet er ligeledes sendt til Europaudvalget via Udenrigsministeriet.

Med venlig hilsen

Charlotte Sahl-Madsen

28. april 2011

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtuv@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Dok nr. 1826590
Side 1/1

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget

- EU's politiske strategi i forbindelse med ITU's verdensomspændende radiokommunikationskonference 2012 (WRC-12)

KOM (2011) 180

27. april 2011

Resumé

Kommissionens meddelelse har til hensigt at orientere Europa-Parlamentet og Rådet om de punkter på dagsordenen for den kommende verdensomspændende radiokommunikationskonference (WRC-12), der afholdes den 23. januar – 17. februar 2012 i Genève. På konferencen behandles emner, der er af betydning for politikken på en række af EU's områder som for eksempel det indre marked, lufttrafik, rumfart og miljø. Meddelelsen omfatter også forslag til, hvilke fælles målsætninger der bør forfølges under konferencens forhandlinger.

IT- og Telestyrelsen
Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk
CVR-nr. 2676 9388

Side 1

Kommissionen foreslår blandt andet, at forskrifter til sikring af en effektiv udnyttelse af Den Digitale Dividende (800 MHz-båndet) bør støttes med henblik på at understøtte målet om udbredelse af mobile bredbåndstjenester i hele EU.

Endvidere lægges der op til, at der på den forestående konference fastlægges dagsorden for næste radiokommunikationskonference (i 2015 eller 16), hvori der bør indgå et punkt om frekvensressourcer til fremtidige bredbåndstjenester.

Endelig foreslås det, at det danske EU-formandskab under WRC-12 taler på vegne af EU med henblik på samordning af holdninger til de relevante punkter i samarbejde med Kommissionen.

Meddelelsen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 27. maj 2011 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

1. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 180 den 6. april 2011 fremsendt meddelelse om EU's politiske strategi i forbindelse med ITU's verdensomspændende radiokommunikationskonference 2012 (WRC-12). Konferencen afholdes den 23. januar – 17. februar 2012 i Genève, hvor Danmark varetager formandskabet for EU.

Den verdensomspændende radiokommunikationskonference WRC afholdes ca. hvert fjerde år i regi af den Internationale Telekommunikations Union (ITU), der er FN's organisation for telekommunikation og andre elektroniske kommunikationsformer. Konferencen har til formål at tilpasse ITU's radioreglement, som er den internationale aftale om koordinering af brugen af radiofrekvenser verden over.

Forberedelsen til WRC-12

Danmark og de andre EU-medlemsstater forhandler i ITU formelt som uafhængige medlemmer. I praksis koordinerer Danmark dog tekniske standpunkter med andre lande inden for Den Europæiske Konference af Post og Teleadministrationer (CEPT), der er en sammenslutning af 48 europæiske landes nationale frekvens- og teledmyndigheder. CEPT er grundet sine medlemslande et hensigtsmæssigt forum for udformningen af de detaljerede europæiske forhandlingsstandpunkter, der er nødvendige i en teknisk reguleringskonference som WRC. Alle EU-landene er medlemmer af CEPT.

IT- og Telestyrelsen

Side 2

På WRC-12 vil EU-medlemsstaternes forhandlinger ske på grundlag af blandt andet konsoliderede europæiske holdninger ("fælleseuropæiske forslag") vedtaget i CEPT. Udformningen af de tekniske standpunkter i CEPT bør suppleres af drøftelser om EU's overordnede interesser i forbindelse med forhandlingerne. For at understøtte dette og på linje med bestemmelserne i rammedirektivet har Kommissionen anmodet frekvenspolitikgruppen, et rådgivende organ bestående af medlemsstaternes repræsentanter, om at afgive en udtalelse. Udtalelsen, der blev vedtaget den 10. februar 2011, skal rådgive Kommissionen om de EU-politiske interesser, der drøftes ved konferencen.

Der er tradition for, at Rådet på baggrund af Kommissionens meddelelse udarbejder rådskonklusioner, der herefter udgør Unionens politiske mandat på konferencen. Denne procedure gentages også forud for WRC-12 og ved det kommende rådsmøde forventes vedtagelse af rådskonklusioner om WRC-12.

Kommissionen vil deltage i WRC-12 som ITU-sektormedlem uden formel ret til at stemme eller tale på fællesskabet vegne. I denne egenskab vil Kommissionen støtte de fælles europæiske standpunkter, der er relevante for Fællesskabets politikker.

2. Formål og indhold

Meddelelsen har til hensigt at orientere Europa-Parlamentet og Rådet om de punkter på dagsordenen for den kommende verdensomspændende radiokommunikationskonference (WRC-12), der er af betydning for politikken på en række af EU's områder som for eksempel det indre marked, lufttrafik, rumfart og miljø. Meddelelsen omfatter også forslag til hvilke fælles målsætninger, der bør forfølges under konferencens forhandlinger.

Dagsordenen på WRC omfatter 25 individuelle punkter med varierende betydning for EU's interesser. For hvert af de enkelte punkter giver Kommissionen i sin meddelelse en beskrivelse af det enkelte punkts betydning for EU's politikker samt forslag til politisk strategi og målsætning.

Af meddelelsen fremgår blandt andet følgende punkter fra dagsordenen:

Punkt 1.17 - Den Digitale Dividende (Det indre marked)

Punktet vedrører anvendelsen af 800 MHz-frekvensbåndet¹, som er blevet ledigt efter, at EU-medlemslandene er overgået fra analogt til digitalt tv. Visse medlemslande anvender dog fortsat frekvenserne til udsendelse af tv, hvortil der gives forrang i henhold til ITU's Geneva 06-aftale (GE-06). De lande, som har valgt ikke længere at anvende båndet til udsendelse af tv, er forpligtet til at stille båndet til rådighed for andre tjenester i henhold til vedtagne harmoniseringsregler til fremme af det indre marked for mobile bredbåndstjenester.

IT- og Telestyrelsen

Side 3

Ved EU's østlige grænse anvendes frekvenserne dog til et forældet aeronautisk navigationssystem, hvilket forhindrer en effektiv anvendelse af 800 MHz-båndet til mobilt bredbånd. Dette system nærmer sig nu slutningen af sin levetid, og EU bør søge at fremme en hensigtsmæssig sameksistens mellem de fremtidige anvendelser på begge sider af grænsen, hvilket vil give mulighed for at udnytte 790–862 MHz-båndet fuldt ud til trådløst bredbånd i hele EU.

Kommissionen foreslår derfor, at EU støtter forskrifter, som sikrer en velafvejet sameksistens mellem trådløst bredbånd og den aftagende brug af aeronautiske radionavigationssystemer langs EU's østlige grænse med sigte på at indføre trådløse bredbåndstjenester, der dækker hele EU. Det foreslås endvidere, at forpligtelserne til at beskytte digital radio/tv-spredning i henhold til GE-06 fortsat bør gælde, og der ikke bør indføres yderligere forpligtelser på konferencen.

Punkt 1.4 / 1.18 - Galileo-systemet (Transeuropæiske net)

Galileo-systemet er et europæisk initiativ, som skal sikre etablering af et meget avanceret globalt satellitnavigationssystem, som giver meget nøjagtige og sikre globale positions-, navigations- og tidsbestemmelsesoplysninger. Systemet kommer til at underbygge kritisk infrastruktur og vigtige offentlige tjenester som søge- og redningstjenester, kommercielle anvendelser og satellitnavigationmodtagere til private forbrugere.

Kommissionen foreslår i sin meddelelse, at EU er nødt til at beskytte de frekvenser, der er nødvendige til systemets drift, fra skadelige forstyrrelser fra

¹ 790-862 MHz

andre radiobaserede anvendelser. Endvidere bør EU støtte indretningen af det yderligere frekvensbånd 2483,5–2500 MHz til fremtidige avancerede tjenester.

Punkt 1.4/1.7 SESAR (Luftfart)

Punktet vedrører EU's program for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum (SESAR), der sigter mod indførelsen af en ny generation af det europæiske lufttrafikstyringssystem, som kan sørge for sikker og gnidningsløs lufttransport i hele verden i de kommende 30 år. En forudsætning herfor er sikring af, at de planlagte anvendte frekvensbånd kan anvendes til luftfartsformål. Det bør endvidere sikres, at de afsatte frekvenser ikke skader andre anvendelser som for eksempel Galileo og radioastronomi.

Kommissionen opfordrer i sin meddelelse til, at EU bør arbejde for at bevare Europas mulighed for at udvikle og implementere det bedst mulige system på en effektiv og gennemsigtig måde. Samme mål bør gælde for EU's politik vedrørende punkt 1.7, når det gælder SESAR's satellitdel, og det bør sikres, at satellitdelen kan tjene sit formål.

IT- og Telestyrelsen

Side 4

Punkt 1.7/1.13/1.25/7 Kommunikationssatellitter (Det indre marked, rumpolitik)

Europæiske virksomheder er verdensførende, når det gælder satellitkommunikation, herunder radio/tvspredning, fast-satellittjenester og mobil-satellittjenester, som alle spiller en vigtig rolle for formidlingen af tjenester til mange områder af vores økonomi og samfund.

Kommissionen henstiller til, at det sikres, at disse tjenester fortsat kan bevare deres førende position, samtidig med at det sikres, at frekvensressourcerne udnyttes på en effektiv måde.

Punkt 1.2 Et fleksibelt internationalt reguleringssystem (Det indre marked)

Kommissionen opfordrer i meddelelsen til, at EU bevarer muligheden for at modernisere frekvensforvaltningen og opfordrer ITU til at arbejde hen imod mere fleksibel frekvensanvendelse. Det skal blandt andet ske ved i mere udbredt grad at tillade brugen af avancerede teknologier som software-defineret radio og kognitiv radio, så længe det ikke skader den primære anvendelse.

Punkt 1.22 Emissioner fra kortdistanceudstyr (Det indre marked)

Kommissionen opfordrer til, at der ikke indføres yderligere begrænsninger i ITU's radioreglement for kortdistanceudstyr (SRD²). Det vil sige radioer, som sender over en afstand på ganske få meter frem for kilometer. Anvendelsen indebærer

² Short Range Devices

således meget lille risiko for grænseoverskridende forstyrrelser. Kortdistanceudstyr anvendes lige fra fjernbetjeningen til bilen og avanceret medicinsk udstyr og har samlet set stor betydning for EU's økonomi og samfund.

Punkter på dagsordenen af betydning for videnskabelig forskning og bekæmpelse af klimaforandringer

Kommissionen foreslår, at EU sikrer beskyttelse af videnskabelige tjenester – navnlig dem til bekæmpelse af klimaforandringer og beskyttelse af borgerne, da disse kan være særligt følsomme over for forstyrrelser.

Punkt 1.5 Tuning-intervaller for elektronisk nyhedsindsamling

Punktet omhandler frekvenser til anvendelse for udstyr (lyd og billede) under nyhedsbegivenheder, når og hvor det behøves. Behovet kan være forskelligt alt efter tidspunkt og sted, hvorfor Kommissionen opfordrer til brug af mulige tunings-intervaller for at give den nødvendige fleksibilitet, når frekvenser skal stilles til rådighed med kort varsel.

IT- og Telestyrelsen

Side 5

Punkt 8.2 Dagsorden for den næste WRC-konference

Under hver verdensomspændende radiokommunikationskonference fastlægges dagsordenen for den næste konference. Den næste konference vil være af stor betydning for EU's politik, herunder navnlig på bredbåndsområdet.

Kommissionen peger på, at dagsordenen for WRC-15, som fastsættes i 2012, bør adressere potentielle frekvensbehov som følge af vigtige EU-politikker. Der bør navnlig være et punkt, som adresserer eventuelle kapacitetsbegrænsninger for leveringen af trådløse bredbåndstjenester, i overensstemmelse med målene for den digitale dagsorden for Europa. Kommissionen foreslår, at diskussionen om frekvensbehov ikke bør begrænse sig til specifikke frekvensbånd.

Medlemsstaterne og EU – fælles handling

Kommissionen anfører i sin meddelelse, at frekvensressourcer har en vigtig EU-politisk dimension, fordi de påvirker det indre marked generelt, men også har betydning for specifikke områder som forskning, transport, klimaforandringer osv., der er underlagt delt eller fælles kompetence. Unionen kan have enekompetence i de tilfælde, hvor fælles regler berøres eksempelvis i tilfældet med punktet om den digitale dividende og kortdistanceudstyr, hvor der allerede gælder EU-regler for de berørte frekvensbånd. Ændringer i radioreglementet kan derfor påvirke EU-lovgivningens anvendelsesområde direkte. Kommissionen peger derfor på, at der er behov for en samordnet tilgang for at sikre en fælles, konsekvent og effektiv indsats fra EU og medlemsstaterne i forbindelse med de af dagsordenens problemstillinger og punkter, der kan påvirke EU-interesser.

Idet EU ikke er medlem af ITU og derfor ikke har de samme rettigheder som medlemsstaterne, foreslår Kommissionen, at det danske EU-formandskab på konferencen koordinerer holdningerne til de relevante punkter på dagsordenen i tæt samarbejde med Kommissionen, og at formandskabets repræsentanter taler på vegne EU.

I forhold til den interne koordinering mellem medlemslandene understreger Kommissionen, at man om nødvendigt vil forelægge Rådet et forslag med henblik på vedtagelse af hvilken holdning, der på WRC-12 skal indtages på Unionens vegne, jf. artikel 218, stk. 9, i TEUF.

I meddelelsen fremgår det slutteligt, at Kommissionen forestiller sig, at EU's rolle i ITU på sigt tages op til revurdering.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

IT- og Telestyrelsen

Side 6

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en meddelelse.

5. Gældende dansk ret

Den gældende danske lovgivning på frekvensområdet omfatter:

- Lov nr. 475 af 12. juni 2009 om radiofrekvenser
- Lov om radio- og teleterminaludstyr og elektromagnetiske forhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 823 af 3. juli 2007
- Lov om auktion over tilladelser til 3.generations mobilnet (3G-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1266 af 20. december 2000
- Lov om standarder for transmission af tv-signaler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 664 af 10/07/2003
- Lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11/04/2007.

6. Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for dansk lovgivning.

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien eller miljøet.

Meddelelsen har ikke i sig selv administrative konsekvenser for det offentlige eller for erhvervslivet.

Meddelelsen skønnes i sig selv ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

7. Høring

EU-specialudvalget for it og telekommunikation vil blive hørt.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har endnu ikke været drøftet.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens forslag til koordinerede tiltag, der skal sikre opfyldelsen af en række målsætninger, herunder på bredbåndsområdet. Fra dansk side er det særligt vigtigt, at der sikres optimale anvendelsesbetingelser og fleksibilitet for de frekvenser, der skal anvendes til mobilt bredbånd. Det er væsentligt at få fjernet begrænsningerne for at anvende frekvenserne i den digitale dividende (punkt 1.17), samt at der sikres en fleksibel frekvensforvaltning (punkt 1.2 og 1.19). Det er endvidere et vigtigt punkt for Danmark, at næste WRC-konference kan behandle potentielle yderligere frekvensbehov til mobilt bredbånd.

IT- og Telestyrelsen

Side 7

Fra dansk side kan det støttes, at Danmark, som varetager EU-formandskabet under WRC-12 konferencen, sammen med ungarsk og polsk formandskab koordinerer holdningerne til de relevante punkter på dagsordenen i samarbejde med både medlemsstater og Kommissionen, og at formandskabet taler på vegne af EU, hvor det er relevant.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

11. Indstillinger

Det indstilles, at Danmark støtter forslagene i Kommissionens meddelelse, og at der fra dansk side aktivt tages del i fastlæggelsen af koordinerede holdninger til de enkelte punkter på dagsordenen med henblik på sikring af EU's interesser. Dette gælder særligt frekvenser til bredbåndsformål.

Sagen skønnes at skulle forelægges Folketingets Europaudvalg med henblik på orientering.